

+EXTROL: Estudi i aplicació de sistemes innovadors d'extracció d'oli d'oliva**Resum**

En els últims anys, s'han desenvolupat noves tecnologies de processament d'aliments més respectuoses amb el medi ambient, amb menors consums energètics i que preserven la qualitat dels mateixos. La indústria alimentària té la possibilitat d'optimitzar els processos tradicionals mitjançant la incorporació d'aquestes tecnologies, millorant així la seva competitivitat.

En el projecte +EXTROL es durà a terme una prova pilot amb les cooperatives participants, incorporant algunes d'aquestes noves tecnologies extractives per millorar el procés extractiu de l'oli d'oliva extra verge que es desenvolupa en les almàsseres de les empreses agroalimentàries del sector. Aquesta millora passaria també per l'automatització i monitorització de totes les etapes d'extracció, amb la idea d'obtenir els mes elevats rendiments d'un producte amb la màxima qualitat i a la vegada reduint els costos del procés.

Objectius

Per aconseguir aquests objectius es necessari escurçar el temps de batut i baixar la temperatura d'elaboració al llarg de tot el procés d'extracció de l'oli. Aquests son els dos paràmetres bàsics a optimitzar per aconseguir la millora de la qualitat de l'oli i aconseguir olis d'oliva extra verge Premium. L'aplicació de diferent tecnologia d'extracció i tecnologies de control i monitorització en línia de la "sansa" obtinguda per saber la quantitat d'oli residual no extret en el procés, ens ha de permetre optimitzar aquest dos paràmetres per obtenir el resultats desitjats. A més a més, amb els nous processos extractius objecte de l'estudi del grup operatiu, hem d'augmentar el contingut de polifenols, fet que ens farà allargar la vida útil dels nostres olis. Finalment, s'espera que aquests nous sistemes innovadors tinguin com a conseqüència un estalvi en les tasques de manteniment i la reducció de les averies en plena campanya, el que provocarà una disminució dels costos fixes.

En el projecte +EXTROL es plantegen els següents objectius principals:

- Millorar el rendiment en l'extracció d'oli d'oliva.
- Millorar la qualitat degut a l'augment de polifenols en el oli i una millora organolèptica.
- Millorar la eficiència energètica, reduint el consum energètic per litre d'oli extret (kWh/kg).
- Reduir l'impacte ambiental de les aigües residuals obtingudes, tant per la reducció de l'aportació d'aigua al sistema, com pel fet de reduir la quantitat de polifenols en les mateixes.

Descripció de les actuacions previstes en el projecte

En aquest projecte es pretén fer un disseny experimental amb diferents paràmetres d'estudi (varietat d'oliva, temperatura i temps de batut, ...) i aplicant noves tecnologies en el procés d'extracció (ultrasons, sobrepressions, polsos elèctrics), amb l'objectiu d'augmentar la seva escassa implantació en el sector degut a diverses raons:

- Existeixen certes reticències per part de les almàsseres a invertir en una tecnologia que d'entrada té un cost elevat i un retorn no massa clar a curt termini, especialment quan parlem de produccions petites anuals.
- L'existència de diferents tecnologies en el mercat fa que els productors no tinguin clar quina és la que es pot adaptar millor a les seves necessitats.

L'estudi es completarà amb els següents controls i anàlisis:

- Un anàlisi de diferents paràmetres organolèptics dels olis obtinguts una vegada les condicions d'extracció hagin estat optimitzades, amb un panell de cata.
- Un anàlisi químic dels olis obtinguts, realitzant les analítiques normals que es fan a qualsevol producte final per a conèixer les seves característiques: índex acidesa, índex de peròxids, K270, K232, K225, Rancimat a 100°C.
- Anàlisis de polifenols, tocoferols i altres compostos volàtils que ens ajudarà a classificar la qualitat dels olis obtinguts.

Resultats esperats i recomanacions pràctiques

A partir dels resultats obtinguts, es farà un estudi de viabilitat tècnica i econòmica per concloure si alguna de les noves tècniques extractives testades en el projecte poden ser implantades en les almàsseres de les empreses alimentàries del territori.

Líder del Grup Operatiu

ENTITAT: UNIÓ FRUITS SCCL

Coordinador del Grup Operatiu

ENTITAT: CONSELL REGULADOR DOP OLI TERRA ALTA

Altres membres del Grup Operatiu (perceptors d'ajut)

ENTITAT: AGRÍCOLA DE CORBERA D'EBRE SCCL

ENTITAT: COVILALBA SCCL

ENTITAT: AGRÍCOLA I SC SANT JOSEP SCCL

Altres membres del Grup Operatiu (no perceptors d'ajut)

ENTITAT: FUNDACIÓ EURECAT

Àmbit/s temàtic/s d'aplicació

- Sistema de producció agrària
- Pràctica agrària
- Equipament i maquinària agrària
- Ramaderia i benestar animal
- Producció vegetal i horticultura
- Paisatge / Gestió del territori
- Control de plagues i malalties
- Fertilització i gestió dels nutrients

☐	Gestió del sòl
☐	Recursos genètics
☐	Silvicultura
☒	Gestió de l'aigua
☐	Clima i canvi climàtic
☒	Gestió energètica
☒	Gestió de residus i subproductes
☐	Gestió de la biodiversitat i del medi natural
☒	Qualitat alimentària / processament i nutrició
☐	Cadena de subministrament, màrqueting i consum
☐	Competitivitat i diversificació agrària i forestal
☐	General

Àmbit/s territorial/s d'aplicació

PROVÍNCIA/ES	COMARCA/QUES
TARRAGONA	TERRA ALTA, RIBERA D'EBRE, BAIX CAMP

Difusió del projecte (publicacions, jornades, multimèdia...)

- REUNIONS AMB ELS GERENTS/DIRECTIUS I PRESIDENTS DE LES COOPERATIVES PARTICIPANTS AL PROJECTE.
- JORNADA D'INFORMACIÓ ALS SOCIS DE LES COOPERATIVES PARTICIPANTS AL PROJECTE.
- JORNADA D'INFORMACIÓ DELS RESULTATS DELS ESTUDIS I PROJECTE.
- PUBLICACIÓ WEB, XARXES, BLOGS I PREMSA PER LA DIFUSIÓ DELS RESULTATS DEL PROJECTE.

Pàgina web del projecte

<http://unio.coop/innovacio/>

Altra informació del projecte

DATES DEL PROJECTE	PRESSUPOST TOTAL
Data d'inici: Juliol 2021	Pressupost total: 245.114,00 €
	Finançament DACC: 113.353,62 €
Estat actual: En execució	Finançament UE: 85.512,38 €
	Finançament propi: 46.248,00 €

Amb el finançament de:

Projecte finançat a través de l'Operació 16.01.01 (Cooperació per a la innovació) a través del Programa de desenvolupament rural de Catalunya 2014-2022.

Ordre ARP/113/2021, de 20 de maig, per la qual s'aproven les bases reguladores dels ajuts a la cooperació per a la innovació a través del foment de la creació de grups operatius de l'Associació Europea per a la Innovació en matèria de productivitat i sostenibilitat agrícoles i la realització de projectes pilot innovadors per part d'aquests grups, i Resolució ACC/1660/2021, de 27 de maig, per la qual es convoca l'esmentat ajut.

